

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Харківської загальноосвітньої
школи I – III ступенів № 97
Харківської міської ради
Харківської області
05.06.2020 № 82

Освітня програма

Харківської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 97 Харківської міської
ради Харківської області III ступеня

10 -11 клас

1. Загальні положення.

Освітня програма Харківської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 97 Харківської міської ради Харківської області для III ступеня (профільна середня освіта) складена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493) (із змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти ХЗОШ № 97 (далі - Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (Таблиці 1-2 до Освітньої програми складених за таблицею 1 «Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» та таблицею 3 «Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів» до Типової освітньої програми);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 3 до Освітньої програми та відповідають переліку предметів таблиці 4 до Типової освітньої програми «Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня», які затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти III ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Закладам загальної середньої освіти для складання власного навчального плану закладу освіти пропонується два варіанти організації освітнього процесу.

Для складання власного навчального плану на 2020/2021 н.р. у ХЗОШ № 97 обрано варіант, який містить перелік базових предметів, де включено окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів (таблиця 2).

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

У навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. Заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Реалізація і зміст базового предмета «Фізика і астрономія» здійснюється відповідно до навчальних програм «Фізика. 10-11 класи» (за програмою авторського колективу під керівництвом В.М.Локтева) та «Астрономія. 10-11 клас» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.) Предмети «Фізика» і «Астрономія» розподіляючи навчальний час у такий спосіб: у 10 класі: 3 год. фізика (рівень стандарту), у 11 класі: 3 год. фізика і 1 год. астрономія (рівень стандарту).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Вибірково-обов'язкові предмети вивчаються одночасно в 10 і 11 класах. Години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами.

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- *профільні предмети* (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в таблиці 2 до Освітньої програми), що вивчаються на профільному рівні;

- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок додаткових годин.

Також за рахунок додаткових годин заклад освіти при складанні своїх навчальних планів може збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Наприклад, учні, які навчаються за профілем природничого спрямування, можуть удосконалювати свої знання з української або іноземної мови, а учні, які здобувають освіту за певним суспільно-гуманітарним профілем, можуть розширювати свою компетентність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, опановуючи відповідний факультативний курс. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Профільне навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Іноземна мова на профільному рівні вивчається за умови поглибленого вивчення її на рівні базової середньої освіти. Друга іноземна мова вивчається за рахунок додаткових годин.

Розподіл годин для формування відповідного профілю навчання здійснює заклад освіти, враховуючи те, що:

на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однією або різних освітніх галузей;

якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, один з них може вивчатись на профільному рівні, а інший на рівні стандарту;

кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених Навчальним планом на вивчення відповідного базового предмета, до яких додається необхідна кількість годин із додаткових годин Навчального плану (таблиця 1);

у таблиці 2 подана орієнтовна кількість годин для вивчення профільного предмета, яку заклад освіти може збільшувати або зменшувати;

заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, зазначених у навчальному плані Освітньої програми, розподіляється з урахуванням терміну навчання (два або три року), контингенту учнів тощо.

3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст предметів, логічна послідовність їх вивчення.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в таблиці 3. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізація в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначеними Законом України «Про освіту».

4. Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість навчального процесу. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроки, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтованих вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

Таблиця 1
до Освітньої програми

**Навчальний план
для 10-11 класів**

**Харківської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 97
Харківської міської ради Харківської області**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ¹	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія	0	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	9
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

¹ За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

² Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 2
до Освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів*

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	9	9
Фізика	6	6
Астрономія	2	2
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист України	5	5

*Заклад освіти може збільшувати/зменшувати кількість годин на вивчення профільного предмета

Таблиця 3
до Освітньої програми

Перелік навчальних програм
для учнів Харківської загальноосвітньої школи № 97
Харківської міської ради Харківської області III ступеня у 2020/2021 н.р.

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
Освітня галузь «Мови та літератури»			
1.	Українська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
4.	Українська література	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
5.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
6.	Іноземні мови	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
7.	Історія України	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
8.	Історія України	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
9.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10.	Всесвітня історія	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
11.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Математика»			
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Освітня галузь «Природознавство»			
13.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
14.	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
15.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
16.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
17.	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			
18.	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Мистецтво»			
19.	Мистецтво	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
20.	Захист України	Рівень стандарту	Профільний рівень
21.	Фізична культура	Рівень стандарту	Рівень стандарту

Директор Харківської загальноосвітньої
школи № 97 Харківської міської ради
Харківської області

Л.Д. Бадьорна